

Sygn. akt VI Gz 291/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Renata Bober (spr.)

Protokolant: asyst. sędziego Natalia Oślizło-Doskocz

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **Przedsiębiorstwa (...)M. F. I. K. w S.**

przeciwko: **A. B. (1)**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Przemyślu V Wydziału Gospodarczego z dnia 28 kwietnia 2015 r. sygn. akt V GNc 1399/13

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do dalszego prowadzenia Sądowi Rejonowemu w Przemyślu, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Przemyślu oddalił wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty (I) oraz odrzucił zarzuty pozwanego od nakazu zapłaty wydany w sprawie (II). W uzasadnieniu Sąd ten wskazał, że nakaz zapłaty wydany w sprawie został pozwanemu wysłany na adres wskazany w (...): ul. (...), (...)-(...) S. i doręczony w trybie podwójnej awizacji. Sąd Rejonowy podał, że ww. adresem pozwany posługiwał się w relacjach z powodem, nadto adres ten wynika zarówno z (...), jak też z pełnomocnictwa do odbioru korespondencji, które pozwany udzielił swojej matce – A. B. (2) w dniu 23.01.2014 r. Przywołując treść i wykładnię art. 168 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy podał, że pozwany nie przedstawił na okoliczność przywrócenia terminu do wniesienia zarzutów żadnych okoliczności mogących uzasadniać brak jego winy w niedotrzymaniu terminu do wniesienia tego środka zaskarżenia poza zarzutami pod adresem operatora pocztowego. Zarzuty pozwanego w tym zakresie Sąd I instancji uznał za niezasadne, podając, iż pismo zawierające nakaz zapłaty zostało skutecznie doręczone pozwanemu w dniu 6.02.2014 r. i od tego czasu biegł termin do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty, których pozwany w przepisany terminie nie wniósł. Sąd Rejonowy podkreślił, iż w jego ocenie adres wskazany przez powoda w pozwie stanowi miejsce zamieszkania pozwanego, podając, iż czasowy pobyt pozwanego w Ł., gdzie wynajmuje mieszkanie, nie zmienia faktu, iż miejscem jego zamieszkania są S.. Sąd Rejonowy przywołał także okoliczności, iż nawet gdyby ewentualnie uznać twierdzenie pozwanego w zakresie jego miejsca zamieszkania za zasadne, to i tak zgodnie z art. 135 § 1 k.p.c. adres podany w pozwie jest co najmniej adresem miejsca pracy pozwanego jako

przedsiębiorcy, pod którym mogło nastąpić skuteczne doręczenie pozwanemu nakazu zapłaty. Pod tym adresem również zamieszkuje osoba upoważniona do odbioru korespondencji pozwanego. Powołując się na powyższe, Sąd Rejonowy oddalił wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty i stosownie do art. 494 § 1 k.p.c. odrzucił zarzuty pozwanego od wydanego nakazu zapłaty.

Pozwany złożył zażalenie na punkt II powyższego postanowienia, wnosząc o uchylenie wskazanego punktu postanowienia oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, ewentualnie – o uchylenie punktu II zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I Instancji, z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach. Nadto pozwany wniósł na wypadek uznania, że termin do wniesienia przez pozwanego zarzutów od nakazu zapłaty upłynął i nie doszło do obalenia domniemania z art. 139 § 1 k.p.c. – o rozpoznanie punktu I zaskarżonego postanowienia.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do skutecznego doręczenia pozwanemu nakazu zapłaty, co w jego ocenie oznacza, że zarzuty od nakazu zostały wniesione w terminie. Pozwany naprowadzał, iż doręczenie zastępcze nie było skuteczne, bowiem nie zamieszkiwał pod adresem wskazanym przez powoda w pozwie. Podkreślił, że doręczenia przedsiębiorcy indywidualnemu dokonuje się na adres jego zamieszkania, przy czym powyższego nie można utożsamiać z adresem ujawnionym w (...). Pozwany naprowadzał nadto, iż wykazał, że nie zamieszkiwał pod adresem podanym przez powoda w pozwie, a także, iż w sprawie istnieją wątpliwości co do faktu dotarcia przesyłki pocztowej do adresata, bowiem rodzice pozwanego którzy zamieszkują pod adresem na który wysłany został nakaz zapłaty, nie zostali poinformowani o awizie. Pozwany podkreślił, że jego matka posiadająca pełnomocnictwo pocztowe, odebrała całą kierowaną do niego korespondencję w dniu 23.01.2014 r., przy czym nakaz zapłaty nie został jej wydany. Podkreślił, że przeprowadzony w sprawie dowód w postaci zrzutów z monitoringu (...) wykazuje jedynie, że pracownicy operatora pocztowego byli w budynku przy ulicy (...), przy czym jest to budynek mieszkalny wielorodzinny, więc zrzuty nie wykazują, iż doręczyciele pozostawili przedmiotowe awizo. Pozwany wskazał także, iż w jego ocenie faktem powszechnie wiadomym jest okoliczność, iż doręczenia przesyłek pocztowych po zmianie operatora pocztowego w styczniu 2014 r. było problematyczne i często wadliwe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zażalenie na postanowienie Sądu pierwszej instancji o oddaleniu wniosku pozwanego o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty nie przysługuje. Niemniej jednak powyższe postanowienie podlega badaniu przez Sąd odwoławczy na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., jako mające wpływ na zaskarżone jednocześnie postanowienie o odrzuceniu zarzutów.

Stosownie do treści art. 139 § 1 k.p.c. w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach 131-138 k.p.c., pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego należy złożyć w placówce pocztowej tego operatora, umieszczając zawiadomienie o tym w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej ze wskazaniem gdzie i kiedy pismo pozostawiono oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć.

Warunkiem pozostawienia pisma procesowego w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia po jego uprzedniej dwukrotnej awizacji jest właściwość adresu pod który doręczano korespondencję a także prawidłowość dokonanej awizacji. W sytuacji gdy próba doręczenia została przeprowadzona pod adresem, pod którym strona nie zamieszkuje, czy też w sposób sprzeczny z wymogami proceduralnymi w tym zakresie, doręczenie na podstawie art. 139 § 1 k.p.c. przez złożenie pisma w placówce pocztowej nie może być skuteczne. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się bowiem, że przepisy o doręczeniach mają charakter obligatoryjny i wyłączają swobodę w tym zakresie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2007 r., V CSK 155/07, LEX nr 485892).

Z uwagi na doniosłość prawną skutków fikcji doręczenia, w szczególności tego, że wywiera ona taki sam skutek jak w przypadku rzeczywistego doręczenia, mimo że adresat faktycznie nie otrzymał pisma, nie można przyjąć domniemania, że każde doręczenie jest skuteczne. Dolegliwe skutki procesowe, jakie wiążą się dla adresatów tego sposobu doręczenia wymagają rygorystycznego przestrzegania wymogów przewidzianych w art. 139 k.p.c. oraz w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz.U.2015.1222 j.t.). Naruszenie tych wymogów przez doręczyciela czyni doręczenie nieskutecznym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1969 r., II CZ 208/68, OSNCP 1969, nr 9, poz. 164; z dnia 23 listopada 2000 r., III CKN 1407/00, niepubl.; z dnia 15 listopada 2000 r., IV CKN 1390/00, niepubl.; z dnia 15 maja 2008 r., I CZ 35/08, niepubl. oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1996 r., I CRN 7/96, niepubl. i z dnia 11 czerwca 1997 r., I CKU 88/97, niepubl.).

W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie szczególną uwagę należy zwrócić na adnotacje doręczyciela znajdujące się na zalegającej w aktach sprawy kopercie z nakazem zapłaty który zwrócił się jako niepodjęty przez pozwanego. Na wskazanej kopercie doręczyciel skreślił jako niepoprawne daty zarówno powtórnej awizacji, jak również datę w której nastąpił zwrot korespondencji jako niepodjętej w terminie – wpisując w tym zakresie daty późniejsze. Powyższe nie zostało opatrzone stosownym podpisem czy też adnotacją. W tej sytuacji zasadnym było przyjęcie, iż z uwagi na wątpliwości co do prawidłowości doręczenia zastępczego odpis nakazu zapłaty nie został skutecznie doręczony adresatowi, a zatem pozwanemu nie upłynął termin do wniesienia zarzutów. Bezskuteczność doręczenia przedmiotowego nakazu spowodowała, że termin do wniesienia zarzutów dla pozwanego nie rozpoczął w ogóle biegu, a tym samym odrzucenie zarzutów pozwanego jako wniesionych po upływie terminu było nieuprawnione.

Mając na uwadze powyższe rozważania, punkt II zaskarżonego postanowienie należało uchylić na mocy art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. Ponadto uchylić należało rozpoznane w trybie art. 380 k.p.c., mający wpływ na rozpoznanie sprawy punkt I postanowienia w którym Sąd Rejonowy oddalił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 108 § 2 k.p.c.